

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. α) Σχολικό βιβλίο σελίδα 15

β) i, ii Σχολικό βιβλίο σελίδα 35

A2. Σχολικό βιβλίο σελίδα 142

A3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 135

A4. α) Η πρόταση είναι Λάθος: Αντιπαράδειγμα σχολικό βιβλίο σελίδα 134

β) Η πρόταση είναι Λάθος: Αντιπαράδειγμα

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4x + 3}{x - 1}, & x \neq 1 \\ 2, & x = 1 \end{cases}$$

Είναι $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 4x + 3}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)(x - 3)}{x - 1} = 1 - 3 = -2$
αλλά $f(1) = 2$

A5. Σωστό είναι το γ

ΘΕΜΑ Β

B1. Η ευθεία $y=2$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της Cf στο $+\infty$ όταν $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2$

Είναι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + \lambda) = \lambda$

αφού $\lim_{x \rightarrow +\infty} e^{-x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^x} = 0$

οπότε $\lambda=2$

B2. Για $\lambda=2$ είναι $f(x)=e^{-x}+2$

Θεωρούμε $g(x)=f(x)-x$

Εφαρμόζουμε Θεώρημα Bolzano για την g στο $[2,3]$

Η g είναι συνεχής στο $[2, 3]$ ως άθροισμα συνεχών συναρτήσεων

$$g(2) = e^{-2} + 2 - 2 = e^{-2} = \frac{1}{e^2} > 0$$

$$g(3) = e^{-3} + 2 - 3 = \frac{1}{e^3} - 1 = \frac{1 - e^3}{3} < 0$$

οπότε $g(2) \cdot g(3) < 0$

Άρα υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (2, 3)$ $\cdot g(x_0) = 0$ ή $f(x_0) - x_0 = 0$

Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι $g'(x) = -e^{-x} - 1 = -(e^{-x} + 1) < 0$ οπότε η g είναι γν. φθίνουσα στο \mathbb{R} άρα το x_0 είναι μοναδικό.

B3. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ είναι $f'(x) = -e^{-x} < 0$ οπότε f είναι γν. φθίνουσα στο \mathbb{R} άρα και 1-1 άρα αντιστρέφεται.

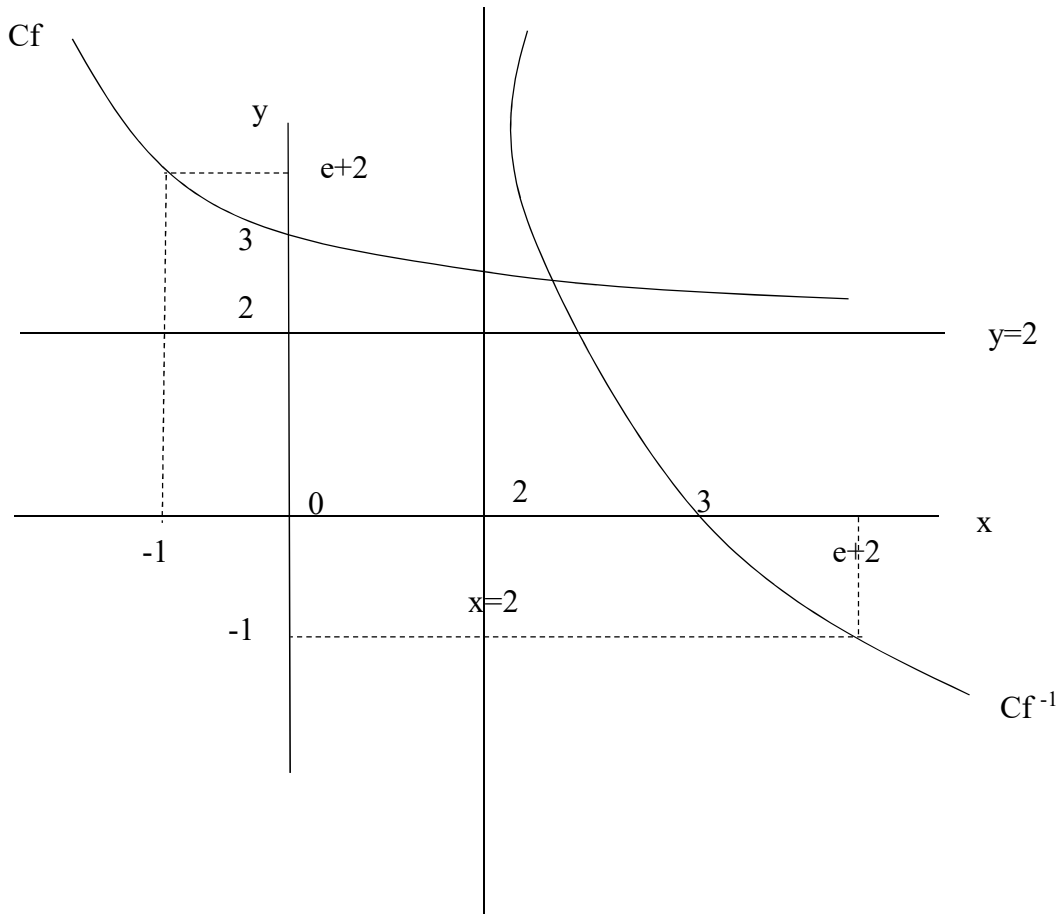
Λύνουμε την εξίσωση $f(x) = y \Leftrightarrow e^{-x} + 2 = y \Leftrightarrow e^{-x} = y - 2 \Leftrightarrow -x = \ln(y - 2) \Leftrightarrow x = -\ln(y - 2)$

Άρα $f^{-1}(x) = -\ln(x - 2), x > 2$.

B4. Έχουμε $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} [-\ln(x - 2)] = +\infty$

διότι $\lim_{x \rightarrow 2^+} \ln(x - 2) = \lim_{u \rightarrow 0^+} \ln u = -\infty$ $\quad x - 2 = u$

Άρα η $x=2$ κατακόρυφη ασύμπτωτη της Cf^1 .

ΘΕΜΑ Γ

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + \alpha, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + \beta x, & x < 1 \end{cases}$$

Γ1.

Αφού η f παραγωγίσιμη στο $x_0=1$ είναι και συνεχής στο $x_0=1$

Άρα $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1) \Rightarrow$

$1 + \alpha = 1 + \beta \Rightarrow \alpha = \beta$ (1)

Επίσης $f(1) = 1 + \alpha$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 + \alpha - 1 - \alpha}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x - 1)(x + 1)}{x - 1} = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \beta x - 1 - \alpha}{x - 1} \stackrel{a = \beta}{=} \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \beta}{1} = 1 + \beta$$

Άρα $1+\beta=2 \Leftrightarrow \beta=1$, $(1) \Rightarrow \boxed{\alpha=1}$

Γ2.

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \geq 1 \\ e^{x-1}, & x < 1 \end{cases}$$

Είναι

$$f'(x) = \begin{cases} 2x, & x > 1 \\ 2, & x = 1 \\ e^{x-1} + 1, & x < 1 \end{cases}$$

Άρα $f'(x) > 0 \quad x \in \mathbb{R}$ άρα η f γν. αύξουσα στο \mathbb{R} .

$$f(A_f) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}$$

Γ3. i) Η f είναι συνεχής και γν. αύξουσα στο $\Delta = (-\infty, 0)$ οπότε

$$f(\Delta) = \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = (-\infty, \frac{1}{e})$$

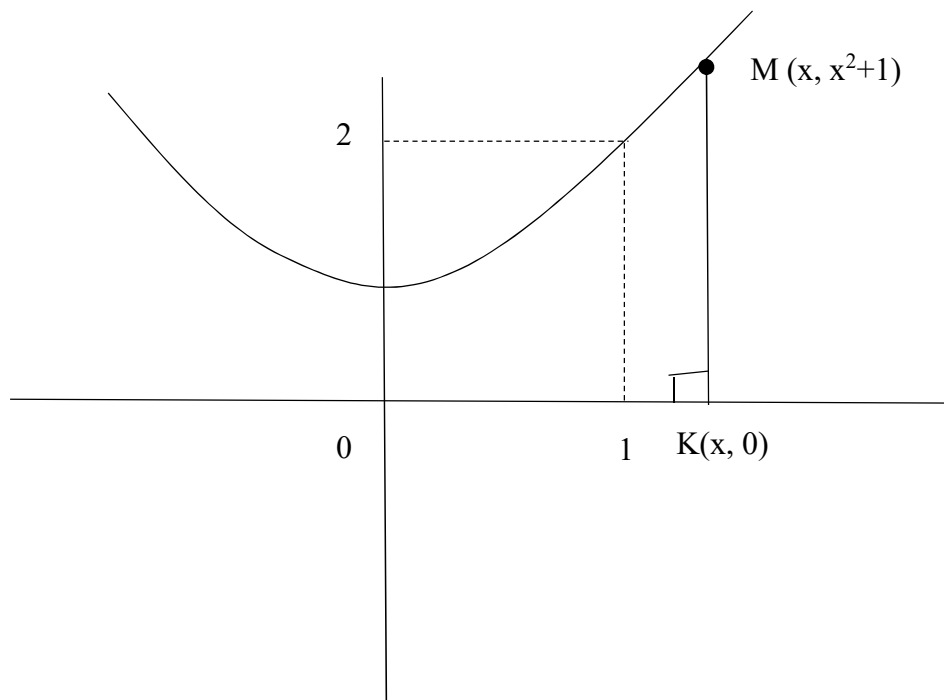
Ο αριθμός $0 \in f((-\infty, 0))$ άρα η εξίσωση $f(x)=0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο $(-\infty, 0)$ και αφού η f γν. αύξουσα στο $(-\infty, 0)$ η ρίζα είναι μοναδική άρα η $f(x)=0$ έχει ακριβώς μια αρνητική ρίζα στο $(-\infty, 0)$.

ii) Αφού f γν. αύξουσα τότε για κάθε $x > x_0$ ισχύει $f(x) > f(x_0) = 0$

άρα $f^2(x) > 0$ και $-x_0 f(x) > 0$, οπότε $f^2(x) - x_0 f(x) > 0$

άρα η εξίσωση $f^2(x) - x_0 f(x) = 0$ είναι αδύνατη στο $(x_0, +\infty)$

Γ4.

Την $t=t_0$ είναι $x(t_0)=3$ μον. και $x'(t_0)=2$ μον./sec

$$E = \frac{\beta \cdot v}{2} = \frac{x \cdot (x^2 + 1)}{2} = \frac{x^3 + x}{2}$$

Άρα $E = E(t) = \frac{x^3(t) + x(t)}{2}$

$$E'(t) = \frac{1}{2}(3x^2(t) \cdot x'(t) + x'(t))$$

$$E'(t_0) = \frac{1}{2}(3 \cdot 9 \cdot 2 + 2) = \frac{1}{2} \cdot 2(27 + 1) = 28 \text{ τ. μ/sec}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + (x - 1) \cdot \frac{2x - 2}{x^2 - 2x + 2} + \alpha$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x - 1)^2}{x^2 - 2x + 2} + \alpha$$

Επειδή η ευθεία (ε): $y = -x + 2$ εφάπτεται στη γραφική παράσταση της f στο σημείο της $A(1, 1)$ τότε $f(1) = 1$ και $f'(1) = -1 \Leftrightarrow \alpha + \beta = 1$ και $\alpha = -1 \Leftrightarrow \alpha = -1$ και $\beta = 2$.

Δ2. Για $\alpha = -1$ και $\beta = 2$ είναι $f(x) = (x-1)\ln(x^2-2x+2) - x + 2$, $x \in \mathbb{R}$

Έχουμε $f(x) - (-x + 2) = (x-1)\ln(x^2-2x+2) - x + 2 - (-x + 2) = (x-1)\ln(x^2-2x+2) \geq 0$ για κάθε $x \in [1, 2]$

Αφού $x^2 - 2x + 2 = (x-1)^2 + 1 \geq 1$, $x \in [1, 2]$ οπότε $\ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0$

Άρα

$$E(\Omega) = \int_1^2 (f(x) - (-x + 2)) dx = \int_1^2 (x - 1) \ln(x^2 - 2x + 2) dx$$

Θέτουμε $u = x^2 - 2x + 2$

$$du = 2(x-1)dx$$

Για $x=1$: $u=1$

Για $x=2$: $u=2$

Άρα

$$E(\Omega) = \frac{1}{2} \int_1^2 \ln u du = \frac{1}{2} \int_1^2 (u)' \ln u du = \frac{1}{2} [u \ln u]_1^2 - \frac{1}{2} \int_1^2 u \cdot (\ln u)' du =$$

$$= \frac{1}{2} \cdot (2 \ln 2 - \ln 1) - \frac{1}{2} \int_1^2 1 du = \ln 2 - \frac{1}{2} [u]_1^2 = \left(\ln 2 - \frac{1}{2} \right) \text{ τ. μ.}$$

Δ3. i) Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$f'(x) = \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{2(x - 1)^2}{x^2 - 2x + 2} - 1 =$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{x^2 - 2x}{x^2 - 2x + 2} =$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + \frac{(x^2 - 2x + 2) - 2}{x^2 - 2x + 2} =$$

$$= \ln(x^2 - 2x + 2) + 1 - \frac{2}{x^2 - 2x + 2}$$

Αφού $x^2 - 2x + 2 = (x-1)^2 + 1 \geq 1$, $x \in \mathbb{R}$

Τότε $\ln(x^2 - 2x + 2) \geq 0$ (1) και

$$\frac{1}{x^2 - 2x + 2} \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{2}{x^2 - 2x + 2} \geq -2 \Leftrightarrow 1 - \frac{2}{x^2 - 2x + 2} \geq -1 \quad (2)$$

Από (1), (2) προκύπτει ότι $f'(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

ii) Για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$ θα δείξουμε ότι

$$\begin{aligned} f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda &\geq (\lambda - 1)\ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) + \frac{3}{2} \Leftrightarrow \\ f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda &\geq [f(\lambda) + \lambda - 2] + \frac{3}{2} \Leftrightarrow \\ f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) &\geq -\frac{1}{2} \end{aligned}$$

Η f είναι συνεχής στο $[\lambda, \lambda+1/2]$ και παραγωγίσιμη στο $(\lambda, \lambda+1/2)$ για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$, οπότε σύμφωνα με το Θ.Μ.Τ. υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\lambda, \lambda+1/2)$ τέτοιο ώστε:

$$\xi'(\xi) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - \lambda} = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}}$$

Αφού $f'(x) \geq -1, x \in \mathbb{R}$ τότε

$$\begin{aligned} f'(\xi) \geq -1 &\Leftrightarrow \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}} \geq -1 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2} \end{aligned}$$

Δ4. Η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $g'(x) = -3x^2 - 1$

Η εφαπτομένη ε_1 της C_f στο σημείο της $(x_1, f(x_1))$ έχει εξίσωση

$$\varepsilon_1: y - f(x_1) = f'(x_1)(x - x_1) \Leftrightarrow y = f'(x_1)x + f(x_1) - x_1 f'(x_1).$$

Η εφαπτομένη της C_g στο σημείο της $(x_2, g(x_2))$ έχει εξίσωση

$$\varepsilon_2: y - g(x_2) = g'(x_2)(x - x_2) \Leftrightarrow y = g'(x_2)x + g(x_2) - x_2 g'(x_2)$$

Οι C_f, C_g δέχονται κοινή εφαπτομένη αν και μόνο αν οι ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ ταυτίζονται δηλαδή αν και μόνο αν

$$\begin{cases} f'(x_1) = g'(x_2) \\ f(x_1) - x_1 f'(x_1) = g(x_2) - x_2 \cdot g'(x_2) \end{cases} \quad (3)$$

Έχουμε $f'(x_1) = g'(x_2) \Leftrightarrow$

$$\begin{aligned} f'(x_1) &= -3x_2^2 - 1 \Leftrightarrow \\ f'(x_1) + 1 + 3x_2^2 &= 0 \quad (4) \end{aligned}$$

Αφού

$$f'(x_1) + 1 \geq 0 \text{ και } 3x_2^2 \geq 0$$

Έχουμε

$$\begin{aligned} (4) &\Leftrightarrow f'(x_1) + 1 = 0 \text{ και } 3x_2^2 = 0 \\ &\Leftrightarrow f'(x_1) = -1 \text{ και } x_2 = 0 \end{aligned}$$

Αφού $f'(x) \geq -1, x \in \mathbb{R}$ (η ισότητα ισχύει μόνο για $x=1$) τότε $x_1=1$

Οι τιμές $x_1=1$ και $x_2=0$ επαληθεύουν την (3).

Άρα $x_1=1, x_2=0$ η μοναδική λύση του συστήματος.

Οπότε $A(1, 1) \in C_f$ και $B(0, 2) \in C_g$

Άρα η ευθεία $(\varepsilon): y = -x + 2$ είναι η εξίσωση της μοναδικής κοινής εφαπτομένης.

**ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ**

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΚΑΙ ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

**ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Β. - ΚΟΥΣΗΣ Π. – ΤΖΩΡΤΖΙΝΗΣ Γ. – ΦΙΛΙΟΓΛΟΥ Β.
– ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. – ΦΩΤΟΥ Φ.**

www.floropoulos.gr